

BIBLEN

fortalt for tweens

Pia Søgaard

Pia Søggaard
Biblen fortalt for tweens

© ProRex Forlag 2011
www.prorex.dk
6070 Christiansfeld

2. oplag 2013
2. udgave, 1. oplag 2019

All rights reserved

Kopiering må alene ske i henhold til reglerne om
lov om ophavsret af 14. juni 1995 med efterfølgende ændringer

Bibelcitater fra Bibelen på hverdagsdansk
© Forlaget Scandinavia 2008 · anvendt med tilladelse

Omslag: Charala, 99designs

Tilrettelægning og sats: Christian Larsen, ProRex Forlag

Tryk: CPI

Blå indbinding: ISBN 978 87 7068 160 5
Rød indbinding: ISBN 978 87 7068 161 2

Indhold

Forord	5
Brugsvejledning	6
Gammel Testamente	9
Ny Testamente	205
Trosbekendelsen	434
Fadervor	435
Detaljeret indholdsfortegnelse	437
Om forfatteren	456

Forord

Vores datter Mie blev døbt på sin 10 års fødselsdag. For os var det en god anledning til at give hende hendes første bibel – Bibelen på hverdagsdansk. I starten gik det godt med at læse i den, men så begyndte der at dukke stamtavler op. De var svære at komme igennem, og det ødelagde læselysten. Vi kiggede i bogreolerne for at se, om vi kunne finde en bog med bibelhistorier skrevet for hendes alder, men det, vi havde, var skrevet til mindre børn.

Så var det, ideen opstod: Hvorfor ikke skrive en "bibel for tweens"? Bibelen er en spændende bog med både gys, spænding, kærlighed og venskab. Det er ærgerligt, hvis man mister lysten til at læse i den, fordi der ind imellem er nogle vanskelige afsnit. Det måtte være muligt at skrive en bog for tweens, hvor de på en spændende måde kunne komme igennem hele Bibelen og derigennem blive præsenteret for den Gud, vi bekender i trosbekendelsen.

Med stor opbakning fra hjemmefronten og ProRex Forlag valgte jeg at gå i gang med projektet. Efterhånden udviklede det sig til et familieprojekt. Mie har sammen med Benjamin, søn af nogle venner, været testlæsere. Ketty, min svigermor, har været korrekturlæser, og Pil, vores yngste datter, har med sin umiddelbare tro været til stor inspiration.

Stor tak til jer alle for jeres opbakning og hjælp til projektet.

Pia Søgaard

Brugsvejledning

Bibelen er delt i to store dele: Gammel Testamente og Ny Testamente. Gammel Testamente omhandler tiden før Jesu fødsel og Ny Testamente tiden efter Jesu fødsel.

Hver af de to dele i Bibelen er delt ind i bøger, som alle har navne. Gammel Testamente har 39 bøger, og Ny Testamente har 27 bøger. Hver bog er delt ind i kapitler, og hvert kapitel er inddelt i vers.

Afsnit på syv

Biblen fortalt for tweens er opdelt i 52 kapitler med 7 afsnit i hvert kapitel. Du kan vælge at starte fra en ende af eller springe rundt imellem kapitlerne, som du synes, det kunne være spændende.

Bogen er skrevet, så du kan nå hele vejen igennem Bibelen på et år, hvis du læser et afsnit (en side) hver dag. Du kan selvfølgelig også nøjes med at læse et afsnit hver anden dag, så holder den i to år – eller et afsnit hver tredje dag, så holder den i tre år ...

Henvisninger til Bibelen

Ved hvert afsnit er der en henvisning til, hvor i Bibelen teksten er fra. Man skriver en henvisning sådan: **1 Mos 3,1-24**

1 Mos er en forkortelse for Første Mosebog. Det står i øverste højre eller venstre hjørne på hver side i bibelen.

3 betyder kapitel 3.

Kapitlernes numre er de store tal. Dem kan du også finde øverst på hver side i bibelen – ligesom i en ordbog.

,1-24 er versene fra 1 til 24.

Hvert vers angives af et tal skrevet med småt. Ofte står tallet i venstre margen af teksten.

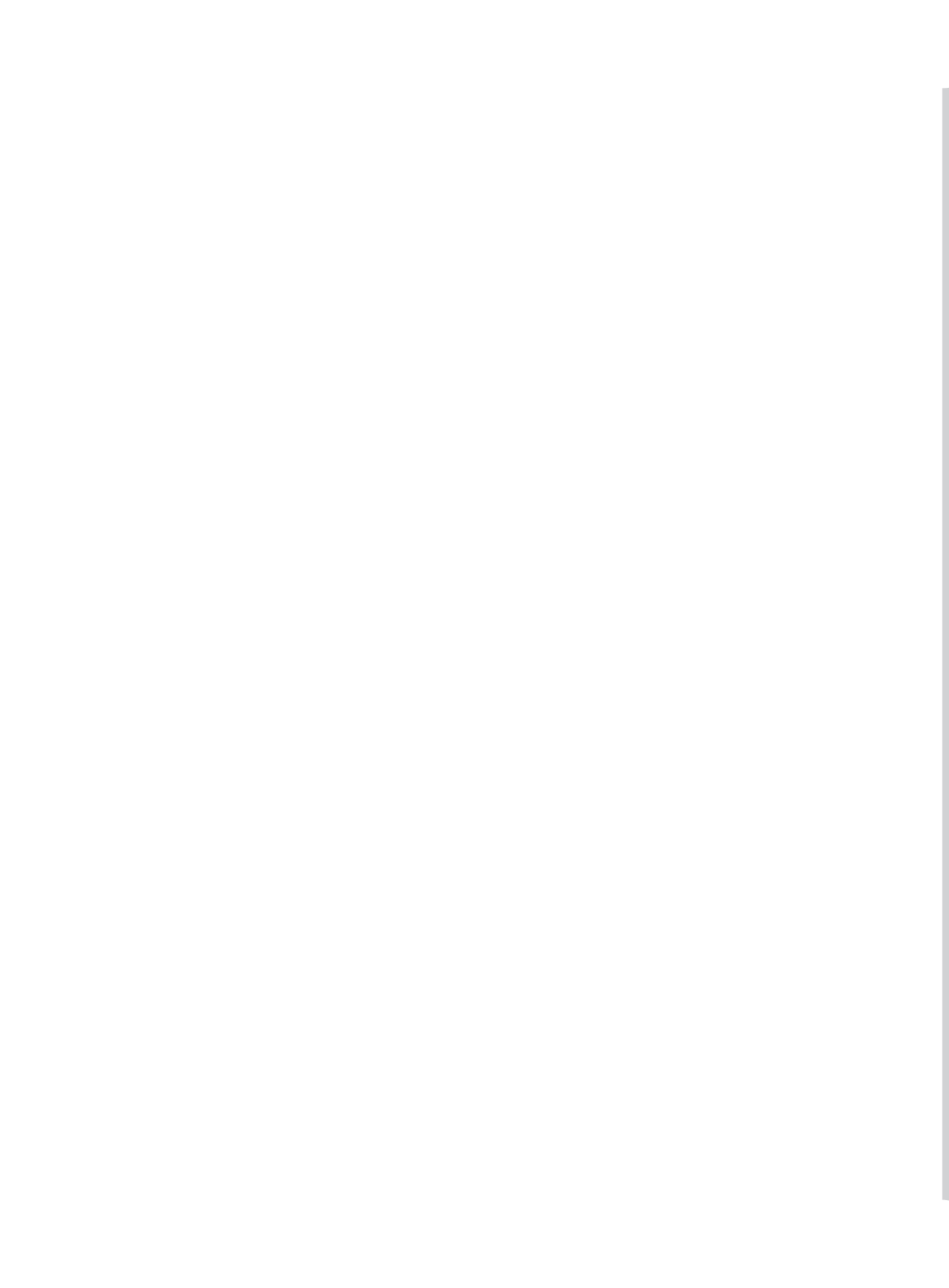
I indholdsfortegnelsen forrest i bibelen kan du se, hvor du finder de forskellige bøger.

Henvisningerne og citaterne i "Biblen fortalt for tweens" er fra "Bibelen på hverdagsdansk".

GAMMEL
TESTAMENTE

Begyndelsen

Den første bog i Gammel Testamente hedder Første Mosebog. På engelsk hedder den "Genesis".

Genesis kan oversættes med oprindelsen eller begyndelsen. Det er et godt navn, for det fortæller os, hvad den første bog i Bibelen handler om. Den handler om oprindelsen eller begyndelsen på den verden, som vi lever i.

I den allerførste sætning i Bibelen i 1. Mosebog står der: "I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden."

Denne lille sætning fortæller mange store ting. Den fortæller, at verden har en begyndelse, at himlen og jorden blev skabt, og at det var Gud, som skabte i begyndelsen.

Hvad betyder det, at Gud skabte i begyndelsen? Var der slet ikke noget før det? Kun Gud? Måske kan vi tænke på det, som når en baby bliver født. En fødsel er begyndelsen på et menneskes liv i vores verden. Men barnet har været i længere tid i morens mave, hvor det har vokset og gjort sig klar. Gud har været lang tid før og gjort sig parat til skabelsen.

Bibelen giver os ikke et tidspunkt for, hvornår i verdenshistorien Gud begyndte at skabe. Kender du tegnet fra matematik, som hedder "minus uendelig"? Det ser sådan ud: $-\infty$

"Minus uendelig" er et tegn, man bruger, når man bevæger sig nedad i talrækken. På et tidspunkt kommer vi til negative tal eller minustal, der er så store, at vi ikke har navne på dem. Vi kender ikke det største negative tal, og så kan vi i stedet for det største minustal bruge tegnet "minus uendelig". Hvis vi går den anden vej, opad fra minus uendelig, kan vi ikke sige noget om, hvornår talrækken starter, men pludselig dukker der nogle tal op på tallinjen – måske -100 eller -10.

Bibelen siger ikke noget om, hvornår Gud dukkede op, han var der bare. En dag begyndte Gud at skabe, og så var der en begyndelse. Pludselig var der mulighed for at skrive tal på tallinjen i verdenshistorien.

Bibelen fortæller videre, at verden er skabt af Gud. Dermed siger den også, at verden ikke er opstået ved en tilfældighed.

Jeg ved ikke, om der lød et kæmpe brag, da Gud satte det hele i gang. Men det er måske ikke usandsynligt, at der gjorde. Jeg var desværre ikke en flue på væggen. For resten var fluen heller ikke skabt endnu, så det ville også have været umuligt.

I vers 3 står der: "Så sagde Gud...". Gud skabte ved at sige, hvad der skulle ske, og så skete det. Det kan vi læse videre om i kapitel 1. Gud sagde og så skete det. Gud skabte sol, måne, hav, planter, dyr og mennesket.

Tænk, hvis man bare skulle sige sit ønske højt, og så fik man det opfyldt! Det ville nok gå nogenlunde – indtil alle andre også kunne gøre det samme, så blev der sikkert for alvor krig og ufred.

Guds ord kan noget særligt. Når Gud siger noget, kan det skabe forandring. Det er vist bedst, at det kun er ham, som kan skabe på den måde.

Jeg hørte en gang en sige, at Gud citeres i Bibelen 365 gange for at sige: "Frygt ikke!" Det er ikke Hr. Hvem-som-helst, som lige slynger nogle tilfældige ord ud. Gud, som skabte hele verden ved at sige: "Det skal ske", siger til os, at vi ikke skal være bange. Når Gud, himlens og jordens skaber, siger sådan, er der virkelig grund til at stole på, at han vil og kan hjælpe os og passe på os.

Da Gud havde skabt lyset, kiggede han på det og var glad for det. I den oprindelige tekst på hebraisk står der, at Gud så, at lyset var godt. Det samme så han, da han havde skabt jord, hav, planter, sol, måne, stjerner, dyr og mennesker. Alt det, Gud havde skabt, var godt – og derfor glædede Gud sig over det.

Her dukker et stort spørgsmål op: Hvor kommer Satan og det onde fra? Hvis Gud har skabt alt godt – hvor kommer så det onde fra? Her må vi tilbage til "minus uendelig" og det, vi ikke ved ret meget om, nemlig hvad der skete, før Gud skabte verden. Noget af det kan vi læse om længere fremme i Bibelen. Her står der, at Satan var en af Guds engle. En dag gjorde han oprør imod Gud og blev Guds modstander. Detaljerne i den historie giver Bibelen os ikke.

Gud skabte noget, som var godt. Noget som skulle være godt at være i. Noget som fungerede sammen og var i harmoni med hinanden. Noget som både Gud og mennesker kunne glæde sig over. Der var ingen former for miljøproblemer eller andre problemer, da Gud overlod ansvaret og pasningen af verden til Adam og Eva.

Det ansvar har vi endnu. Jeg er helt sikker på, at du i skolen har været med til forskellige emner og opgaver omkring miljø og vigtigheden af, hvordan vi behandler naturen. Måske har I også hjemme snakket om, hvad I som familie kan gøre for at hjælpe med, at verden bliver ved med at være et godt sted at leve, også i fremtiden. Gud skabte alting godt, og han bad os mennesker om at passe på det, som han havde skabt.

Skabte Gud alt helt alene? Havde han nogen til at hjælpe sig? Både ja og nej. Gud skabte alene – men han var ikke alene. Men hvem var der sammen med ham?

Da Gud skabte mennesket, sagde han: ”Lad os skabe et levende væsen, der ligner os.” Der var altså flere end en.

Bibelen præsenterer os allerede her på den første side for ”Den treenige Gud”. Det betyder, at Gud er én – men tre i en. Det er en stor udfordring at forstå, hvordan det kan lade sig gøre.

Jeg forklarer det nogle gange ved hjælp af en ”tre-i-en”. Det er en lille metalting, som kan klippe negle, file dem og rense dem. Én ting – men tre-i-en. Det er et af de billeder, som hjælper mig til at forstå det lidt bedre.

Vand kan også bruges som en forklaring på den treenige Gud. Vand kan vi have i tre former: som is, flydende eller som damp. Det hele er vand, men det kan opleves på tre måder.

De tre ”dele” i Gud kalder vi Fader, Søn og Helligånd. Det kan være, at du kender det fra trosbekendelsen. I nogle kirker siger man trosbekendelsen hver søndag og i andre kirker, når der er nadver, dåb eller konfirmation.

Vi siger: ”Vi tror på Gud Fader, himlens og jordens Skaber, vi tror på Jesus Kristus, og vi tror på Helligånden”.

Det vigtige er, at Bibelen præsenterer os for én Gud – og ikke tre guder.

I det første vers læste vi, at Gud skabte himlen og jorden, og i de vers, som kommer efter det, læser vi om, hvordan Gud skabte det hele i orden og i rækkefølge. Det første Gud gjorde, var at skabe lys og mørke – dag og nat. Nu var der noget, som hed ”første dag”. Det var som at sætte et tal på tallinjen.

På den første dag skabte Gud himmelhvælvingen.

Himmelhvælvingen var en ”bue”, som skilte vandene fra hinanden. På anden dag skabte Gud hav og landområder og lod planter og træer spire frem. Den tredje dag skabte Gud sol, måne og stjerner, sådan at der kunne være lys på himmelhvælvingen. Fjerde dag var det havdyrene og fuglenes tur, og på den femte dag var det blevet tid til at skabe masser af forskellige landdyr.

Der er andre beskrivelser af, hvordan verden blev til, end den, vi læser i Bibelen. I skolebøger og andre steder vil du kunne læse om andre måder at se og forstå verdens begyndelse på. Det er ikke altid lige let at forholde sig til.

For nogen er det meget vigtigt, at Gud skabte verden på fem dage. For mig er det vigtigste, at Gud skabte verden, og at Gud skabte den i harmoni, og at alt var skabt godt. Jeg ved ikke, hvor lange Guds dage er. Et sted i Bibelen står der, at 1000 år er som én dag for Gud. Måske var dagene i skabelsen noget andet end 24 timer? Jeg ved det ikke.

Det kan være nogle store spørgsmål at gå og tænke på alene. Hvordan er verden blevet til? Hvordan begyndte det hele? Derfor vil jeg opfordre dig til at snakke med andre om det. Det er ikke sikkert, at I finder et facit, men det er godt at dele sine tanker om det med andre.

Det tog Gud fem dage at skabe verden med dyr og planter. På den sjette dag står der, at Gud skabte et levende væsen, som lignede ham.

Jeg ved ikke, om det betyder, at Gud holdt et spejl op for sit ansigt og lavede en kopi af sig selv. Jeg ved heller ikke, om det betyder, at Gud har øjne, ører, næse, mund, arme og ben lige som os.

I en familie kommer man til at ligne hinanden. Når man er lille, vil man gerne ligne mor og far. Når man er teenager eller på vej til at blive det, er det ikke så sjovt at få at vide, at man ligner mor eller far. Så vil man være sig selv.

Selv hvis man er adopteret, kan man få at vide, at man ligner sine adoptivforældre. Det kan være, fordi man snakker lige som dem, eller fordi man gør nogle ting på samme måde som dem.

Der står i Bibelen, at Gud er som en far for mennesket. At Gud skabte os i sit billede betyder, at nogle af de ting, Gud kan, kan vi også.

Vi kan også skabe noget og være kreative – ikke ud af ingenting og bare ved at sige det. Men på mange andre måder.

Ligesom Gud ikke er alene i treenheden, hvor han er sammen med Sønnen og Helligånden, sådan er vi også skabt til at være sammen med andre.

Vi er skabt til at være i en familie og have venner, som vi kan føle os trygge sammen med. Det er også sammen med vores familie og venner, at vi lærer mere om os selv.

1.7 Gud skaber mennesket til fællesskab 1 Mos 2,18-25

I kapitel to i Første Mosebog læser vi om, hvordan Gud skabte mennesket. Gud skabte først manden og satte ham i en have, som Gud havde plantet – Edens have eller Paradiset. Manden fik til opgave at passe på haven. Der var kun en ting, som manden ikke måtte! Han måtte ikke spise af frugten på kundskabstræet, sådan at han lærte om ondt og godt.

Gud kunne se på manden, at han var ensom. Der var ikke rigtig nogen af dyrene, som passede til ham. Han havde brug for en medhjælper, der lignede ham. Gud lod manden falde i søvn, og mens han sov, tog Gud et af hans ribben, og af det skabte han kvinden. Senere fik manden navnet Adam, og kvinden kom til at hedde Eva.

Historien om, hvordan mennesket blev skabt, fortæller nogle vigtige ting om, hvordan vi er skabt til at være sammen med andre.

Vi er skabt lige værdifulde. At kvinden blev skabt som medhjælper betyder ikke, at manden skulle bestemme over hende. Vi er skabt lige værdifulde og for at hjælpe hinanden.

Vi lærer, at vi er skabt til at være ved siden af hinanden. Jeg hørte en gang én sige: "Gud skabte ikke kvinden af en knogle i mandens hoved, for at hun skulle bestemme over ham. Gud skabte heller ikke kvinden af en knogle i mandens fod, fordi han skulle bestemme over hende. Gud skabte kvinden af en knogle fra mandens side for, at hun skulle være ved siden af ham."

Vi er skabt til at være her for hinanden – vi er skabt til at være venner, venner som står side om side med hinanden.